

11. 6. 1999

דוד גראן מס' 9

היה זה בשנת 1940 שנה לאחר העליה לארקון, הופיע יואב צוקרמן, אחד מהבילויים של גדרה, אשר היה סוכן לרכישת קרקעות ונתן לכפר - מונחים 500 דונם אדמה עיי משפטת אלעדי אדמות בטט. הוא שכר שומר מثال - אלספי, מוחמד סלמה גנדיל. כדי לקבועעובדת של בעלות, נערך מבחן מתוכנן לכל פרטיו שמטטרתו לחורש ולזרע ביום אחד. הרחמנו הגפירים ממשטרת גדרה כדי לשמר והמלאתה החלה. השכנים בני משפטת אלעדי הביאו כסאות וושבו לצפות במחוזה המוזר. לפטען הגיא בוחר צער נעל סייח, פנה בגרמנית אל הסמל ואמר שבאו מזמן לשותות קפה. הסמל אמר שהזמנה כזו היא סיימן לשלים ועל כן בתום העבודה הלאנו כולנו לביתו של יסמאין אלעדי. הרוכב היה בנו הבכור מוחמד שרג' והוא ידע שפה זורה.

זה היה המפגש הראשון עם משפטת אלעדי שהיה משפחה גדולה וחזקה אשר כתיבה את כל הנעשה ונחשבה למלכי האיזור. הקשר איתם הוא סיפור גדול בפני עצמן.

דוד גראן נבחר להיות שומר שדות, עדין לא ידע מילה ערבית. מוחמד סלמה לימד את דוד להיות אדם בסביבה ערבית. היה זה הוא שהתחילה ללמד אותו ערבית והוא זה שיציר את הקשר ההדוק עם משפטת אלעדי שברבות הימים הפכה לביתו השני של דוד. לאוטו מוחמד יש חלק בדרכו של דוד לשירות הקבוץ והמדינה בכל הקשר ערבים.

מוחמד סלמה ודוד - חזיה דוד או המוכר אצל הערבים - היה רוכבים על סוסיהם ושומרים על אדמות כפר - מונחים. מוחמד סלמה לימד את דוד את כל החזקים, הברכות והמנהיגים. לימד למי שיכת כל צלחת אדמה הגבלה באדמות כפר - מונחים, כיצד לרכוש אדמות נוספות. עוד בכל עיטה, לימד את הבורות במטבח לבשל בורג'ן, לשחוות עגלה חזיה ולעבד את הבשר, ועוד ועוד. הוא חשב שבאייזור צריך לבנות מבן ואחיזה בנה את המגינה.

היה גם מקרה של פקוח נפש, איצל זיל (אבא של יוסלה) וישקה ניבדו אדמות עיי טינה והסתבכו עם אנשי הכפר שייצאו בהמוניים וארימו להרוג אותם. מוחמד סלמה עמד מול כל ההמון ואמר שם טיפול שערה. מראשם יהרסו אנשי כפרו תל - אלספי את טינה.

מוחמד סלמה גנדיל היה איש שראה לעצמו משימה אישית להכיר לאנשי כפר - מונחים את הסביבה שהיה כולה ערבית ולסביבה אותן, למען שניה שיכים. לימד אותנו לכבל את החזקים שלו ובכך כבר לא היו זרים.

הייתה למוחמד משפחה אשה וילדים. פרצה מלחמת השחרור והם עזבו עם ההמון את הכפר והפכו לפליטים. בתום המלחמה הסתנן והגיעו יום אחד אל משפטת אלעדי. דוד, ישקה, דאובקה ואיצל נפגשו איתו פגישה נרגשת ולבקשו לעזרה הועברה בשירות קבוץ החלטה שהוא ומשפחו יוכולים להתגורר בשטח הקבוץ עד שישתדרו. לשם כך היו צריכים להסתנן אשתו סרבה וכן גהע העניין.

דרישת שלום אחרונה מהם קיבל דוד כאשר יוניס ואחיזו חזרו לאחר מלחמת השחרור.

הוא היה אדם משופע בתכונות טובות וערבים רבים כמו מוחמד סלמה גנדיל עזרו לנו הרבה להבנות הארץ זו.

הקשיבה וכתבה נירה